

הרקמה העירונית, חזות והתחדשות העיר

השלד העירוני ומרכז העיר

אדריכלים : נעמה מליס, אמיר אלכופר, דורית זנדברג

הנחייה: לילך טל ניר, עדי פרי, אורנה צאיג, חגית נגר תיעוד: הדסה מליחי ומיטל לוי.

אחת התחושות הקשות שליוו את הדיונים בקבוצות היתה, שראש העין הינה למעשה "עייירת פיתוח" (כנס, 15/09/14, חברה). הנסמכת על הערים הסובבות ולא עיר בפני עצמה. כפי שביטא זאת באופן גלוי אחד המשתתפים: "ראש העין היא כרגע העורף של פתח תקוה, וזו צריכה להיות העורף של ראש העין. צריך להקים בעיר מתחמי בילוי ותעשייה, לפתור את סוגיית השבת ואז, אנחנו נהיה יותר גדולים מערים קרובות כמו פתח תקוה ושהם" (כנס, 15/09/14, פיתוח כלכלי).

לצד הרצון לשמר את "העיר הכפרית" ואת האינטימיות כמו גם את הרקמה העירונית המיוחדת, מבקשים התושבים באופן ברור, לשפר את היצע השירותים בעיר, לפתח מרכז עיר ראוי לשמו, ולהפסיק את הניתוק הכפוי מערי הסביבה, עקב תחבורה ציבורית לקויה.

העיר עברה פיתוח מרשים בשנים האחרונות, נאמר בקבוצה של בעלי העסקים "העיר קיבלה זווית יפה", חשוב שהמגמה תימשך, כדי למשוך לעיר אוכלוסייה חדשה.

מאידך, עלתה הסתייגות גורפת, בכל הקבוצות, מאופי הבנייה בשכונות החדשות. הבנייה לגובה, כך נראה, "מאיימת" על חלק נכבד מתושבי העיר, שחוששים כי "תיהרס צביונה הכפרי של העיר" (כנס, 15/09/14, חברה). באופן שאינו משתמע לשתי פנים ניתן לומר כי כולם מעדיפים את ראש העין ללא רבי קומות ומגדלים, "בפרט בעיר בוותיקה" (כנס, 15/09/14, הרקמה העירונית).

מגורים ודיוור בר השגה

מאמירות הציבור

☒ "ראש העין צריכה לדאוג לדיוור בר השגה עבור צעירי העיר, בנים ממשיכים ומשפחות חד הוריות" (נשים, 30/08/14).

מחירי הדירות בראש העין, נאמר, נמוכים ביחס לישובים בסביבתה, והיא מהווה חלופה נדל"נית טובה עבור משפחות צעירות המבקשות להשתקע במרכז הארץ. ובכל זאת המגורים בעיר אינם ברי השגה. עם זאת נאמר, כי המשך מחירי דיוור מאפשרים ויציבים לצד חיזוק השכונות הוותיקות יאפשר משיכת אוכלוסייה צעירה וחזקה אל העיר (צעירים, 1/10/14).

באופן בולט, הביעו רוב המשתתפים הסתייגות מהבנייה של המגדלים בשכונות החדשות. סוג הבנייה עלול "להפר את תחושת הכפרייז" הקיימת בעיר (כנס, 15/09/14, הרקמה העירונית). המשתתפים בקבוצו דיון שונות, הביעו באופן נחרץ, התנגדות להמשך פיתוח מהסוג הזה. באשר לשאלה איזה סוג של התחדשות ניתן לבצע בשכונה הוותיקה נאמר כי "בניינים גבוהים, בוודאי שלא בוותיקה". ניתן לבצע תוכניות לפינוי בינוי, אמרו, עד 3 קומות בלבד על מנת לשמר את המרקם הייחודי הקיים בשכונה הוותיקה (בעלי צרכים מיוחדים, 09/09/14).

- ☒ משפחות של צעירים בעלי צרכים מיוחדים התייחסו באופן רחב לסוגיית הדיור. כל עוד הילדים צעירים, אמרו, הם מתגוררים בבית ההורים אשר, לרוב, הותאם לצורכיהם. כשהופכים לבוגרים נדרש להתאים מחדש את הבית ולהעסיק בדרך כלל מטפל צמוד. חשוב אמרו ההורים, שיוכלו להתגורר בקרבת בני המשפחה שלרוב נאלצת לתמוך בילדיה בעלי הצרכים המיוחדים, גם בגיל הבוגר.
- ☒ הרחבת הבית, יחידה "צמודת קרקע" והנגשתה, דורשת הליך תכנוני ארוך ומורכב ולעיתים המשפחה נאלצת לבצע עבירות בנייה כדי לספק את הצורך בהיעדר התייחסות הולמת בוועדות התכנון (בעלי צרכים מיוחדים, 09/09/14).

הצעות המשתתפים

- ☒ חשוב לשמור על מרקם עירוני שבו הבינוי מגוון ומרווח וללא בנייה של מגדלים גבוהים.
- ☒ חשוב שתהיה בנייה חדשה ואטרקטיבית לאוכלוסייה חזקה, הוצע לקחת את הפרוגרמה של שכונת העצמאות כמקרה בוחן שהביאה לנהירה של אוכלוסייה צעירה וחזקה אליה ולהעתיק לשכונות החדשות (נשים, 30/08/14).
- ☒ יש לוודא, נאמר, שיהיה תמהיל מתאים גם בבנייה החדשה, שתהיה מותאמת ומכוונת לזוגות צעירים ולתושבים הוותיקים (זקנים) (נשים, 30/08/14).
- ☒ דאגה לדיור בשכירות לזוגות צעירים למשך מספר שנים ובמחירים סבירים. היו שחשבו שדיור מעין זה, נכון שיהיה ממוקם בעיר הוותיקה ובאזור מצפה אפק בבניינים של עד ארבע קומות, בעלות 3-4 חדרים ". (צעירים, 1/10/14)
- ☒ עלתה בקשה שבני המקום יזכו לדיור בתנאים משופרים. "שהדירות החדשות ימכרו במחירים אטרקטיביים לתושבים" (כנס, 15/09/14, הרקמה העירונית).
- ☒ הפעלת דיור ציבורי עבור משפחות חד הוריות ומשפחות מרובות ילדים "זהו צורך". אחת הדוברות הציעה לשקול הענקת תמריצים לרכישת דירה עבורן (נשים, 30/08/14).
- ☒ בנייה של "דירות משותפות" (הוסטלים) לבעלי צרכים מיוחדים עם תפקוד עצמאי במקום בנייה של מוסדות רבי דירות. מיקומם חשוב שיהיה בסמיכות למרכזי שירות, מוקדי תחבורה ציבורית, קופות החולים (בעלי צרכים מיוחדים, 09/09/14).
- ☒ מתן מענים לאוכלוסיות בעלות צרכים מיוחדים על ידי מתן היתרי בנייה ליחידות דיור בשטח מגורי ההורים או אישור הרחבה של בתי ההורים.
- ☒ בבניינים רבי קומות ביקשו לוודא פריסה של דירות נגישות.

- ☒ בבנייה החדשה ביקשו, התאמה של המרחב הציבורי לעגלות, לאוכלוסייה המוגבלת פיזית ולנכים בכלל, "על פי התקן"
- ☒ עידוד בנייה מקיימת תוך שילוב מערכות איסוף מי גשמים, קולטים סולריים, הפרדת זבל, נגישות לאופניים וכו'" (כנס, 15/09/14, חינוך והשכלה).
- ☒ הימנעות מבניית רחובות הולנדיים – נטען כי "אלה רחובות מסוכנים". "הולכי רגל מסכנים עצמם במרחב משותף להולכי רגל ולרכבים" (כנס, 15/09/14, המרחב הציבורי).
- ☒ הקמת דיור מוגן לגיל השלישי בליבן של השכונות המזדקנות הגיל השלישי, (07/09/14).
- ☒ שיתוף של החברה הכלכלית בבינוי.

התחדשות עירונית

מאמירות הציבור

- ↔ אני דורש שלא יהיו דרכונים שונים לתושבי העיר, אני מעוניין שישקיעו בוותיקה ולא רק בחדשה שנבנית, זה יצמצם את בעיות השוני" (כנס, 15/09/14, המרחב הציבורי).
- ↔ "ניצול הקרקע נמוך" בעיר הוותיקה" (כנס, 15/09/14, הרקמה העירונית).
- ↔ ראש העין הוותיקה, לרבות אזור "מרכז העיר" הנמצא בה, אינו מפותח ואינו אטרקטיבי מבחינה פיסית, אמרו המשתתפים בדיונים. בחלק מהקבוצות נשמעו אף תחושות "קיפוח" "אין תיעדוף לעיר הוותיקה, העירייה לא דואגת לה" (כנס, 15/09/14, הרקמה העירונית).

מהדברים, עולה חשש מהנצחת הפער החברתי הקיים בעיר, ממילא, כאשר האזורים החדשים לבדם ייהנו מהפיתוח ומהשקעת המשאבים בעוד העיר הוותיקה תיוותר מאחור. כדי למנוע זאת, אמרו, האזור הוותיק כולו, צריך לעבור "מתיחת פנים" תוך מתן תשומת לב מיוחדת לשמירה על הייחודיות שלו (כנס, 15/09/14, הרקמה העירונית)..

התחדשות עירונית של חלק מהבניינים באזור הוותיק נאמר, יחייב ציפוף ובנייה לגובה, רוב הדוברים בדיון, יש לציין, הביעו התנגדות להתחדשות מסוג זה כי אם שימור המרקם הקיים על ידי בנייה של עד 3 קומות (כנס, 15/09/14, הרקמה העירונית).

הצעות המשתתפים

- ☒ חשוב מאוד לחזק את השכונות הוותיקות והמוחלשות. השכונות שעלו בעניין זה הן שכונת אביב בראשונה ולאחריה השכונה הוותיקה (נשים, 30/08/14).
- ☒ עידוד התחדשות עירונית \פינוי בינוי\מ"א 38 (כנס, 15/09/14, הרקמה העירונית).
- ☒ ייעול השימוש בקרקע ע"י הגדלת אחוזי בנייה בעיר הוותיקה לשם תוספות בנייה לגובה (עד 3 קומות). ניתן לעודד זאת למשל, "ע"י מיסוי" (כנס, 15/09/14, הרקמה העירונית).
- ☒ שימור מבנים וותיקים (בנייני עמידר) "מעלים נוסטלגיה" (הגיל השלישי, 07/09/14).
- ☒ שימור מתחמים היסטוריים ואתרי העתיקות (הקולנוע הישן, מגדל התצפית וכו').

- ☒ יש צורך במענה מידי לחצרות פרטיות מסוימות בעיר הוותיקה שנראות כ"מזבלה" (נשים, 30/08/14).
- ☒ חידוש בניינים ישנים כפתרון דיור לזוגות צעירים (כנס, 15/09/14, הרקמה העירונית).
- ☒ יש צורך בטיפול בנקודת המפגש שבין המרחב הציבורי עם המרחב הפרטי ברחובות בהם צמודי קרקע.
- ☒ שיפור חזות העיר הוותיקה על ידי הסדרת גדרות, תאורה השבחת תשתיות וכו'.
- ☒ מיקום פארק אטרקטיבי בשכונות המוחלשות עשוי לעודד תושבים חזקים מרחבי ראש העין להגיע לבלות בו ובכך לחזק את האזורים המוחלשים בעיר (נשים, 30/08/14).
- ☒ ניתן לחזק את השכונות המוחלשות על ידי הוספת מרכזים קהילתיים בהם.

קשר בין שכונות

"דרושה אינטגרציה בין חלקי האוכלוסייה (כנס, 15/09/14, הרקמה העירונית), נאמר ברבות מקבוצות הדיון. הדרך לעשות זאת אמרו המשתתפים היא בין השאר על ידי יצירת מוקדים לשילוב ומפגש האוכלוסיות כמו בתי הספר, כמו מוקדי בילוי שיהיו ממוקמים בתווך, בין השכונות הוותיקות לשכונות החדשות וכמו הטיילת שהצביעו עליה ל"דוגמא מדהימה לחיבור טבעי בין השכונות (נשים, 30/08/14).

מעבר לכך, עלה הצורך לחיבור בין שכונות סמוכות, ללא צורך בשימוש בתחבורה ציבורית. חיבור טבעי שיאפשר קשר רציף בין השכונות בינן לבין עצמן ובינן לבין מרכז העיר הנוכחי והעתיד, אמרו.

הצעות המשתתפים

- ☒ הקמת גינות ופארקים בכל שכונה, המתחברים באמצעות מעברים אל שכונות סמוכות ואל הטיילת המחברת אל העיר כולה.
- ☒ הקמת ריאות ירוקות בין השכונות, שימש גם כאמצעי לחיזוק המרקם הקהילתי.
- ☒ הקמת בתי ספר באזורים המקשרים בין שכונות אם היה מי שביקש שלא יהיו סמוכים מידי לבתי מגורים.
- ☒ הקמת מוקד בילוי במרכז העיר שיהווה פלטפורמה למפגש וקשר בין אוכלוסיות מכל חלקי העיר, בין היתר יתרום לחיזוק השכונות הוותיקות.
- ☒ סלילת שבילי אופניים המחברים בין השכונות והתאמתם גם לשימוש קלנועיות.
- ☒ סלילת שבילי הליכה בין השכונות תוך הקפדה על תאורה מתאימה במעברים הציבוריים בין השכונות.
- ☒ עידוד תושבי השכונות הוותיקות להגיע לשכונות החדשות.
- ☒ הקמת מוקדי פעילות שכונתיים לנוער (תנועות נוער, מועדונים) בכל אחד מהאזורים בעיר, בעיר הוותיקה, החדשה והעתידה להיבנות, כך יוצר ויתחזק הקשר בין הנערים בתוך השכונה עצמה.

☒ החייאת נחל רבה, "השתלת" דרכי גישה\שבילי הליכה לאורכו ואל השכונות – הפרויקט מעניק איכות חיים (כנס, 15/09/14, המרחב הציבורי).

☒ "לייצור רצף של דרך, בין השכונות שכולל תוכן תרבותי כמו נמל תל אביב" (כנס, 15/09/14, חברה).

חזות העיר

מאמירות הציבור

- "כשאני עוברת דרך השכונות הוותיקות אני מרגישה רע, שבזי נראה רע כמו מעברה" חיים (כנס, 15/09/14, המרחב הציבורי).
- "צריכה להיות אחדות בין חדש וישן במתאר הכללי לאו דווקא במבנים עצמם".

המשתתפים בקבוצות הדיון העידו כי ניכר הפער בין השכונות הוותיקות לשכונות החדשות בכל הנוגע לתשתיות פיזיות במרחב הציבורי ולחזות העיר הוותיקה. אמנם, נאמר, יש התחלה של "צימצום הפערים" כמו השדרוג שנעשה ברחוב יהודה הלוי, אולם הפערים עדיין קיימים וניכרים לעין.

תוכנית המתאר הינה הזדמנות להסתכלות מחדשת על האזור הוותיק, תוך ציפייה לתיעודף בהשקעת משאבים והשוואת התשתיות לקיים שכונות החדשות.

- חלקים נכבדים בעיר הוותיקה מוזנחים ואינם מטופחים (רחובות המרץ, שלמה המלך ויהודה הלוי) חצרות פרטיות בשכונה הוותיקה "נראות כמזבלה" (נשים, 30/08/14).
- ראש העין נעדרת קו אדריכלי אחד והיא בנויה מאוסף פריטים שבו כל בית נראה אחרת. זה יוצר כך אמרו, "דעש עיצובי" (נשים, 30/08/14).
- הכניסה הראשית לעיר אינה מושקעת ולא מספיק מטופחת, "אינה ראויה בכלל ומייצרת תדמית שלילית לעיר". מיקום תחנת הדלק בכניסה אינו מחמיא ומכבד את באיי העית(כנס, 15/09/14, פיתוח כלכלי).
- ישנם שטחים מוזנחים בקרבת מתחמי מגורים בעיר, שייעודם לא ברור והם עומדים ריקים. אלו, אמרו, הופכים לא פעם למוקד אשפה פיראטית, למרבצי צרכים של כלבים ולחנייה לא מוסדרת (נשים, 30/08/14)..

הצעות המשתתפים

- תכנית המתאר צריכה להציע, אמרו המשתתפים, קונספט עיצובי אחיד בכל חלקי העיר, מבחינת נראות הרחובות והמבנים. תכנון שכזה ייצר סדר בפן האסתטי ויהלום את "תחושת השקט" האופיינית לעיר, זו שהכל מציינים כיתרונה של ראש העין.
- הדגשת הישן מול והחדש בעיר תוך שימור החלקים האותנטיים של הבינוי
- ככלל עלתה הבקשה לשיפור ופיתוח סביבתי וטיפול בחזות המרחב הציבורי בתוך השכונות והרחובות בכלל ובעיר הוותיקה בפרט:
 - מערך התאורה לאורך מדרכות ושבילים בין השכונות ובשכונות עצמן
 - שיפור מצב המדרכות והדרכים.
 - תוספת של צמחייה ברחובות (אדניות).
 - שידרוג איי תנועה קיימים.
 - הוספת ספסלי ישיבה במרחב.
 - עיבוי כמות העצים בשכונות והצללת המדרכות.
 - יצירת מרחבים המשמשים כנקודות מפגש בכל שכונה.
 - טיפול בגדרות
 - התקנת שירותים ציבוריים במרחב הציבורי, לדוגמה בטיילת.
- שיום (naming) רחובות
 - מתן שמות לרחובות נטולי שם
 - קריאת רחובות על שמות נשים (כיום רק 4 קרויים בשמות של נשים).
- הפיכת שטחים מוזנחים לחנויות מוסדרות.
- בנוסף, הוצע לערוך תחרות בנושא חזות הבתים כתמריץ לשיפור חזות הבתים בשכונה הוותיקה.

מרכז העיר (מע"ר) ראש העין

האם יש מרכז לראש העין? היכן ממוקם והיכן נכון שיתפתח בעתיד? שאלות אלו היו בסיס ללא מעט דיונים בקבוצות השונות. הדעות היו חלוקות. היו שהצביעו על המרכז המסחרי בלב השכונה הוותיקה ועל רחוב שבזי כ"מרכז העיר" הנוכחית והיו שאמרו שלמעשה לא ניתן להגדיר את "שבזי" כמרכז העיר "הכול בקטן" שכן חסרות בו פונקציות משמעותיות כמו משרדים חיוניים, מקומות בילוי, היצע של עסקים ומסחר ובהם "חנויות מותגים".

רוב הדוברים ציינו כי העיר חייבת לפתח Down Town שישלב בילוי, תרבות (מוזיאונים), בתי קפה, מסחר, עסקים, פארק, אטרקציות תרבותיות, בית תרבות, בנקים, דואר וכו'. בנוסף הוצע למקם באותו מרכז עיר גם את מוסדות השילטון ואף את בית העירייה.

לעומת עמדה זו, עלו קולות בודדים שאמרו שראש העין כלל לא צריכה מרכז עיר מוגדר. במקום זאת, אפשר להקים מרכזים שכונתיים בהם בתי קפה, חנויות ומרכזי בילוי. "זה הינופי

של העיר הזאת". (כנס, 15/09/14, המרחב הציבורי). את משרדי הממשלה ושאר השירותים ניתן לפזר בשכונות.

מיקום מרכז העיר

אם יש נושא בו לא רק שלא היתה תמימות דעים אלא ריבוי דעות, הרי שזו הסוגייה הנוגעת למיקום מרכז העיר העתידי. יש שהצביעו על רחוב שבזי ובכלל על האזור ה"וותיק" כמקום המתאים והנכון למקם ולפתח בו את המרכז, "זה המקום הנכון ואין אופציה אחרת גם כשראש העין תגדל, השורש יישאר בוותיקה" (בעלי עסקים 21/09/14).

יש שהציעו להקים את "המרכז" דווקא בשכונות החדשות, אחרים הציעו לאתר אזור שבין השכונות הוותיקות לבין השכונות החדשות, כמקום חיבור בין אוכלוסיות "מפגש של כולם עם כולם".

קולות נוספים העלו את האפשרות להקים את ה- Down Town מחוץ לעיר, זאת כדי ש"היופי של ראש העין ישמר וגם השקט" ובנוסף, תיווצר האפשרות לפתוח שם עסקים גם בשבת.

מרכז העיר ברחוב שבזי ובשכונה הוותיקה

☒ המע"ר צריך להתמקם בראש העין הוותיקה, אמרו. "רחוב שבזי- "האופציה האידיאלית". "יהיה צורך להרחיב את הכביש, לפתח, לטפח ולהרחיב אותו לרחובות נוספים" על מנת שהאזור יהיה ראוי ומזמין "מדרחוב". (בעלי עסקים 21/09/14) כך יובטח, אמרו התומכים, שהאזור הוותיק לא יוותר מאחור לעומת יתר חלקי העיר. (בעלי צרכים מיוחדים, 09/09/14).

☒ יצירת רצף מסחרי לאורך רחוב שבזי ולא חנויות בודדות (כנס, 15/09/14, חברה).
☒ ליד בניין המוסיקה (כנס, 15/09/14, רקמה עירונית), מאחורי הספרייה העירונית - מיקום אידיאלי. (צעירים, 1/10/14) (כנס, 15/09/14, המרחב הציבורי).
☒ בוואדי רבה אמרו, יש לתכנן לאורכו, מוקדי משיכה כמו מסחר ומסעדות, ירידים בדומה לנמל תל אביב (כנס, 15/09/14, חברה).

למרות התמיכה הגדולה לה זכתה ההצעה בקרב קבוצה גדולה של משתתפים, נשמעו גם התנגדויות למיקום מרכז העיר בעיר הוותיקה מהטעמים הבאים:

- הקמת מרכז עיר באזור הוותיק יגרום ל"איבוד הזיכרונות ההיסטוריים בעיר, הרס של המבנים והאתרים ההיסטוריים". (כנס, 15/09/14, המרחב הציבורי).
- הצפיפות שתיווצר בו אינה טובה. (כנס, 15/09/14, המרחב הציבורי).
- יש לשמר את שבזי כרחוב של "פעם" כביש ולצדו הולכי רגל. (כנס, 15/09/14, המרחב הציבורי).

- אין להעמיס מסחר על רחוב שבזי, אמרו חלק מהדוברים, זה יפר את השקט והשלווה ויפגע בתחושה הכפרית של האזור. (כנס, 15/09/14, פיתוח כלכלי).
 - לא ניתן יהיה לקיים בו פעילות בשבת, "האוכלוסייה בשבזי דתית". (כנס, 15/09/14, המרחב הציבורי).
 - היה ניסיון בעבר להפוך את שבזי לרחוב מרכזי אך יוזמה זו לא צלחה, אמרו כמה משתתפים. (כנס, 15/09/14, המרחב הציבורי).
- מאידך הוצע לפתח את המרכז הוותיק של העיר כמרכז קטן שישמר את העסקים הקיימים ויכלול מסעדות תימניות, חנויות צורפים וכו' (כנס, 15/09/14, המרחב הציבורי).

מע"ר בעיר החדשה

☒ "לא יהיה בשבזי פיתוח כלכלי, בכל הערים שבהם נעשה ניסיון לשלב אזורי בלוי בתוך שכונות מגורים נידון לכישלון", אמר אחד המשתתפים. (כנס, 15/09/14, פיתוח כלכלי). לעומת זאת הציע להקים את מרכז העיר באזורים החדשים של העיר "אלו הם המקומות הנכונים להקמת מרכזי מסחר עיקריים לעיר".

מרכז בתוך

- ☒ "מרכז העיר צריך להיות בין הוותיקה לחדשה כך יוצר מפגש בין תושבי העיר". (נוער, 10.9.2014)
- ☒ אפשר לבנות את מרכז העיר במפגש בין הוואדי, הטיילת והגיא בין השכונות ובתי הספר (במקום שבו נמצא בית קפה). (כנס, 15/09/14, חברה).
- ☒ צריך למקם את מרכז העיר בלב ליבה של העיר מבחינה גיאוגרפית, מה שיאפשר "מפגש של כולם עם כולם". (נוער, 10.9.2014)

מרכז מחוץ לעיר

- ☒ הקמת מרכז העיר מחוץ לעיר יבטיח ש"היופי של ראש העין ישמר וגם השקט", "בראש העין לא אוהבים רעש". זאת "בתנאי שיהיו דרכי גישה אליו". (כנס, 15/09/14, המרחב הציבורי).
- ☒ רוצים שהעסקים במרכז יהיו פתוחים גם בשבת, לכן נכון לפתח את מרכז עיר מחוץ לעיר. (כנס, 15/09/14, חברה).
- ☒ צומת קסם, זו הדרך לשמור על השקט האופייני לראש העין ועל אוירת הכפר שבה, מונע פקקים בתוך העיר, וסביבה לא בטיחותית. "הכבישים לא יהיו סואנים בתוך העיר" נאמר (בעלי צרכים מיוחדים, 09/09/14).

מיקום כללי

- ☒ תכנון חדש של המרכז באזור לא מבונה תוך תכנון חכם של נתיבי תחבורה ובלבד שלא ייווצר עומס תנועה בו, כפי שעלול להתרחש אם יבנה באזורים אחרים בעיר. (צעירים, 1/10/14)
- ☒ אין סיבה למקם מרכז עיר במקום ספציפי, נאמר. המסחר והשירותים יכולים להיות פזורים בין השכונות כפי שקורה כיום, זה מייצר שיוויון בין השכונות ו"לכולם יש מרכזיות קטנה בשכונה שלהם", לדוגמה דואר בשכונה אחת ובנק בשכונה אחרת. (נוער, 10.9.2014)
- ☒ "גבעת הסלעים וגבעת טל מתאימים להיות מרכז עיר". (צעירים, 1/10/14)

אופי וחזות מרכז העיר

- ☒ לכל עיר יש רחוב מרכזי, "אצלנו יש את רח' שבזי" (כנס, 15/09/14, פיתוח כלכלי)
- ☒ רחוב שבזי, "כמו המידרחוב בזכרון יעקב, רחוב הולנדי עם חנויות ומסחר". (כנס, 15/09/14, רקמה עירונית).

הצעות המשתתפים

- ☒ רחוב שבזי, כעורק מסחרי מרכזי, יש לפתח לאורכו מרכזי קניות ומקומות בילוי. מוצע להרחיב את מרכז העיר לרחובות הסמוכים כמו רחוב צה"ל ורחוב חותמי המגילה, למשל, כמרכז עסקים אחד פרוס ומורחב (בעלי עסקים, 21/09/14).
- ☒ רחוב שבזי הארוך יתפקד כמרכז עיר מתמשך, כאשר ישתנה ויתאים את עצמו מבחינת השירותים ומתחמי התרבות והבילוי, לאוכלוסיות השונות באזורים אותם הוא חוצה (נשים, 30/08/14).
- ☒ חשוב לשמר את הנקודות ההיסטוריות שעל רחוב שבזי, אמרו.
- ☒ רחוב שבזי, כמרכז עיר, מחייב עיצוב נופי מחדש "שהרחוב יהפוך לשדרה ארוכה שהשהייה בה נעימה" ואטרקטיבית, אמרו, על ידי נטיעת עצים, הוספת ספסלי רחוב לאורכו, שיפור המדרכות "שיהיו ראויות להליכה" וחידוש מערך התאורה לאורך הרחוב. (כנס, 15/09/14, רקמה עירונית).

הדיון על אופי מרכז העיר הציף את השאלה האם ראש העין זקוקה לקניון?

נראה שרוב הדוברים מעדיפים מרכז המשתרע כאזור עסקים פתוח על פני קניון סגור "מרכז סגור הוא מנוכר ולא מחבר בין אנשים" (כנס, 15/09/14, המרחב הציבורי). אנשים מחפשים את החוויה שבקניות "שופינג בשדרה". רחוב מרכזי וארוך שבשוליו עסקים, או מתחם רחובות שישלב גם מקומות בילוי "כמו המידרחוב בזכרון יעקב, רחוב הולנדי מלווה בחנויות ומסחר" (בעלי עסקים, 21/09/14).

- "קניון גדול "לב ישראל" לא רלוונטי לחלק מהתושבים". (כנס, 15/09/14, חברה).

- "יש תושבים שאינם מעוניינים במרחב קנייה של קניון". (בעלי העסקים, 21/09/14)
- צריך להקים אזור מסחר גדול במרכז, שיהיה "הסנטר של ראש העין" ה- Down Town "בדומה לכיכר המדינה", ש"ישאב" אליו את תושבי ראש העין ויהווה חלופה ל"שופינג" מחוץ לעיר (בעלי העסקים, 21/09/14)

בית העירייה

- ☒ היו שאמרו שמבנה העירייה צריך להישאר במקומו ולעבור שדרוג ושיפוץ. (כנס, 15/09/14, חברה).
- ☒ לגבי השירותים המוניציפאליים במע"ר – הוצע שהם ירוכזו במבנה אחד גדול כדי בנימוק שזה נוח כשהכול במקום אחד כמו גם חוסך בשטחים. (בעלי צרכים מיוחדים, 09/09/14).
- הייתה מחשבה בקרב אחד המשתתפים כי יש ליצור מרכז שלטוני שירותי בנפרד ממרכזי קניות, מרכזי חברה ומרכזי קהילה, זאת בשל החשש שקריה המשלבת תייצר פקקים ועומס בכבישים. (כנס, 15/09/14, המרחב הציבורי).